एकाइ ७ · हाम्रो पृथ्वी: प्रकृति र मानिस, प्राकृतिक स्रोत, नक्सा र विपत्

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क २९

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / २९

१ मुख्य शब्द [३]

कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

अन्योन्याश्रित सम्बन्ध	डढेलो	तटबन्ध	पहिरो	प्राकृतिक स्रोतसाधन	विपत्	सङ्केत	स्केल

एकले अर्कालाई सहयोग गर्ने र एकअर्कामा भर पर्ने सम्बन्धलाई _____ भनिन्छ। प्रकृतिबाट पाइने र मानिसलाई काम लाग्ने माटो, पानी, वन र खनिज जस्ता कुरालाई _____ भनिन्छ। नक्साको दुरी र जमिनको वास्तविक दुरीबिचको अनुपातलाई _____ भनिन्छ। प्राकृतिक प्रकोप वा महामारीका कारण अचानक आपत्कालीन अवस्था सिर्जना भई धनजनको क्षति हुनुलाई _____ भनिन्छ। सुक्खायाममा वनजङ्गलमा लाग्ने आगलागीलाई _____ भनिन्छ। बाढी रोक्न नदीको किनारमा बनाइने पर्खाललाई _____ भनिन्छ।

२ चित्रको नामाङ्कन [३]

चित्रमा नक्सामा प्रयोग हुने केही सङ्केत देखाइएका छन्। १ देखि ६ सम्मका अङ्क भएका सङ्केतले के जनाउँछन्, लेख्नुहोस्। यी नाम प्रयोग गर्नुहोस्: टाकुरा, नदी, ताल, मन्दिर, पुल, विद्यालय। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

▲ ①	④	पहाडी शृङ्खला
②	भन्ज्याङ	⑤
गोरेटो बाटो	सडक	⑥
③	स्वास्थ्य संस्था	जङ्गल
गाउँ, बस्ती	खेत	

१. _____ २. _____

३. _____ ४. _____

५. _____ ६. _____

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. दोलखाको खरिढुङ्गामा म्याग्नेसाइट पाइन्छ। ☐

ii. धेरैजसो नक्सामा उत्तर दिशा तलतिर राखिन्छ। ☐

iii. नेपालमा असारदेखि भदौसम्मको मनसुनमा धेरै बाढीपहिरो जान्छ। ☐

iv. मुस्ताङ र डोल्पामा धेरै वर्षा हुने भएकाले घरका छाना समथर बनाइन्छ। ☐

४ अति छोटो उत्तर [९]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. हिमाली क्षेत्रमा उब्जने कुनै एक बालीको नाम लेख्नुहोस्। [१]

ख. नदी र तालमा डुङ्गा चलाउने र माछा मार्ने परम्परागत पेसा भएको कुनै एक समुदायको नाम लेख्नुहोस्। [१]

ग. नेपालमा ठुलो भूकम्प कुन मितिमा गएको थियो? [१]

घ. आपत्कालीन झोलामा राख्नुपर्ने कुनै दुई सामान लेख्नुहोस्। [१]

ङ. उखु र सुर्ती नेपालको कुन क्षेत्रमा उब्जन्छन्? [१]

च. चुलोको आगो नराम्ररी छोड्दा घरमा लागेको आगलागी प्राकृतिक विपत् हो कि गैरप्राकृतिक? [१]

छ. डढेलो फैलिन नदिन वनको बिचमा झारपात र पात सफा गरेर बनाइने खाली पट्टीलाई के भनिन्छ? [१]

ज. भूकम्प आउँदा तपाईं कोठाभित्र हुनुहुन्छ भने तुरुन्तै के गर्नुपर्छ? [१]

झ. आगलागी हुँदा दमकल बोलाउन कुन नम्बरमा फोन गरिन्छ? **[१]**

५ छोटो उत्तर **[६]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. हावापानी र मानव जीवनबिचको सम्बन्ध कुनै दुई बुँदामा लेख्नुहोस्। **[२]**

ख. एउटा नक्साको स्केल १ से.मि. = ५० कि.मि. छ। नक्सामा दुई सहरबिचको दुरी ४.५ से.मि. छ। जमिनमा यी दुई सहरबिचको सिधा दुरी कति हुन्छ? **[२]**

ग. विपत्मा परेका व्यक्तिलाई तपाईं कसरी सहयोग गर्नुहुन्छ? कुनै दुई तरिका लेख्नुहोस्। **[२]**

६ लामो उत्तर **[४]**

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

वनजङ्गल विनाशका कुनै दुई कारण र समाधानका कुनै दुई उपाय लेख्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [२]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

नेपाल पानीका स्रोतमा धनी देश मानिन्छ। तर पनि पहाडका धेरै गाउँमा खानेपानीको दुःख छ। किन होला? कुनै दुई कारण लेख्नुहोस्।

८ क्रियाकलाप: विपत्को तयारी (अङ्क नदिइने)

तपाईंको ठाउँमा कुन कुन विपत् आउन सक्छन्, परिवारसँग छलफल गरेर तालिका भर्नुहोस्। पहिलो पङ्क्ति उदाहरणका लागि भरिएको छ।

विपत्	हाम्रो ठाउँमा आउन सक्छ?	पहिले नै गर्नुपर्ने तयारी
भूकम्प	सक्छ	आपत्कालीन झोला तयार राख्ने, दराज भित्तामा कस्ने
आगलागी		
बाढी		
पहिरो		
डढेलो		